

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délben	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek			

A muzeum.

Bečkerek városának kulturszeretét többek között az évtizedek óta fenntartott muzeum is dokumentálja, amelyről azonban, sajnos, az utóbbi időkben vajmi ritkán esett szó s amelyet a közönség alig-alig ismer. A helyzet egyelőre az, hogy a városban mutatkozó helyiséghiány miatt hosszú évek nemes fáradozásainak eredménye nem tudtető alá kerülni, a muzeum részére eddig nem sikerült megfelelő helyiséget találni és így az összegyűjtött kulturértékek egyelőre elrejtve és némiképpen el is felejtve, a feltámadás ünnepi pillanatát várják.

Ezt a kérdést sürgősen meg kell oldani és fel kell építeni a kulturának ezt a meghitt otthonát. Szakértelemmel, szeretettel és tudással gyűjtötték össze szorgos kezek a megye multját és jelenét visszatükrözőtető tárgyakat, amelyek között nem egy olyan is akad, amely ritkaságában és értékében párját ritkítja. Amit a tudós kutató szelleme és szorgalma megteremtett, azt a feledés hálátlansága be nem temetheti, azt a közöny pókhálója be nem vonhatja. Ezt a kérdést felszinen kell tartani és nem szabad megnyugodni addig, amíg e városban megfelelő helyen együtt nem látjuk a multból átmentett és a jelent karakterizáló értékeket. A muzeum megnyitása elsőrendű kulturkérdés, mert a megye és a város lakosságában megerősíti szűkebb hazája iránti szeretetét, mert önbizalmat ébreszt a közönyösök között és mert alkalmat teremt szűkebb hazánk sajátos életének, népi szokásainak, lakossága fejlődési utjának a megismerésére. A kellő gondnal és hozzáértéssel vezetett muzeum nemcsak a tudós részére jelent megfelelő kutatási lehetőséget, hanem lelki üdülésben részesít mindenkit, aki szerető érdeklődéssel tud a saját népe életmegnyilvánulása felé fordulni.

Nem kételkedünk abban, hogy ennek a kérdésnek horderejét illetékes tényezők és a megye és város közönsége egyaránt kellően értékelik. Bečkerek a Vajdaság városai között a kultura terjesztése és ápolása tekintetében mindenkor első helyen állott és ezt a vezető szere-

pet a jövőben sem szabad kiengednie a kezéből. Ez a nemes törekvés fogja eredményezni, hogy mihamarabb megnyílik a megye és város dicsőségére a kultura új otthona: Bečkerek város muzeuma.

A kormány erélyes intézkedése az SHS-olasz határincidens ügyében.

Beograd, jun. 26.

Az SHS-olasz határon történt incidens még mindig izgalomban tartja a kedélyeket. Lázity Zika, a közbiztonsági osztály főnöke elutazott Szlovéniába, hogy a ljubljana-i főispánnal együtt megindítsa a helyszíni vizsgálatot ebben az ügyben, amely ugy a szerb, mint az olasz köröket egyaránt izgatja.

Dr. Nincicity külügyminiszter, amikor táviratilag sajnálatát fejezte ki az olasz kormányának a törtétek felett, kérte, hogy Olaszország ne fogja föl ugy ezt a sajnálatos eseményt, mintha a két ország jó szomszédi viszonyát megbolygathatná, miután nyilvánvaló, hogy az incidens csak felelőtlen egyének rosszindulatú támadásának tudható be.

Mi volt az incidens oka?

A nyomozás eddigi adatai szerint az ismeretlen olasz tetteseknek a szerb őrház elleni támadása volt az oka ennek a véres eseménynek, amelynek két olasz katona ádozatul esett.

Szlovéniában óriási az izgalom az esemény miatt, de a hatóságok erélyes intézkedései folytán a rend és nyugalom nem rendült meg.

Az olaszok részéről is nagyfokú nyugtalanság volt észlelhető és első nap fascistákból és polgárokból álló csapat gépfegyverekkel akarta át lépni a határt, hogy bosszút álljon. Az olasz hatóságok leszerelték azonban ezt a mozgalmat.

A sajtó a határincidensről.

A sajtó a határincidensről különféleképpen kommentálja. A ljubljana-i Jutro azt írja, hogy az olasz kormány az oka az incidensnek, mert nem váltotta be ígérését a határrevízió tekintetében. Az is lehet azonban mondja a lap, hogy az olasz kormány ilyen kis incidensekkel akarja elfordítani az olasz közvélemény figyelmét Matteoti haláláról.

A beogradi kormány elhatározta, hogy a legszigorubbán jár el azon esetben, ha bebizonyulna, hogy az incidens a szerb határról indult ki.

Nyilatkozik az olasz követ.

A beogradi olasz ügyvivő az incidensről a sajtó képviselőinek a következőket mondotta:

Bármennyire fájdalmas is ez az incidens, örülök, hogy az SHS állam és Olaszország barátságos viszonya ez alkalommal is őszintének bizonyult. A beogradi kormány intézkedéseivel meg vagyok elégedve.

Kijelentette továbbá a követ, hogy Rómából táviratot kapott az incidensre vonatkozólag. Eszerint egy polgári és katonai ruhákba öltözött, mintegy harminc főből álló csoport támadta meg az olasz pénzügyi határőrséget és bomba felhasználásával ölt meg két katonát és sebesített meg három pénzügyőt. Eddig meg nem erősített hírek szerint orjunások követték el a tettet. Ezt azonban a vizsgálat fogja kideríteni.

Az olasz kormány távirata.

A beogradi Novosti ma esti száma jelenti, hogy az olasz kormány Nincicity táviratára ma távirati választ küldött. Az olasz kormány megelégedésének ad kifejezést, hogy a beogradi kormány részéről megtörténtek az intézkedések a bűnösök feltalálására.

A kérdéses távirat megérkezett a külügyminisztériumban azonban este hét óráig nem tudtak semmit.

Felváltották az olasz határőrparancsnokot.

Ljubljana-ból jelentik: Az olasz kormány felváltotta a határőrparancsnokot, mert állítólag nem járt el elég erélyesen a vizsgálat megindításánál.

Florenso Grego olasz pénzügyőr temetése ma ment végbe. A szertartáson rendkívül sok fascista vett részt. Incidens nem történt.

Még nem határozták meg Pasity utazását.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 26.

Srskity belügyminiszter csütörtök délelőtt tért vissza bléci utjáról. Még a délelőtt folyamán felkereste Pasity miniszterelnököt, akinek referál a királynál történt kihallgatásáról.

Pasity bléci utazásának idejét még nem határozták meg. Miután a király néhány napig Susakon fog tartózkodni, csak június elején fogadhatja a miniszterelnököt kihallgatáson.

Millerand és Poincaré dolgoznak a kulisszák mögött.

London, jun. 26.

Belgium tudvalevőleg a Ruhr-megszállással kapcsolatban olyan felfogást tanusított, amely ellenkezik Anglia és Franciaország felfogásával.

A londoni sajtó véleménye szerint a chequersi találkozó óta Millerand és Poincaré hatalmasan dolgoznak a kulisszák mögött.

Belgium ugyanis a Ruhr-terület minél hosszabb ideig való megszállását és a vasutvonalak további megszállva tartását követeli.

Csehszlovákia Oroszországnak akarja átengedni Ruzinszkiót?

Budapest, jun. 26.

A „Nemzeti Ujság“ szenzációs híradást közöl, mely szerint Benes dr. Oroszországgal abban az irányban tárgyal, hogy Kárpátországot átengedné Szovjetországnak. Ezt a hírt már bizalmasan közölték volna a lengyel kormánnyal. Benes dr. már Rómában, Párisban és Londonban is puhatóldozott ebben a kérdésben. Lengyel kormánykörökben nagy feltűnést keltett ez az alig hihető jelentés. Lengyelország attól fél, hogy Herriot, mint oroszbarát, Benes dr. tervét nem akadályozza meg. Benes dr. terve szerint tehát orosz korridor alakulna ki, mely Kárpátországon keresztül a tulajdonképeni csl. határig vonulna. A „Nemzeti Ujság“ ezt így is kommentálja és megjegyzi, hogy a csl. korridorpolitika új fordulata ez. A jelen esetben arról van szó, hogy nem csl. korridor vonulna Oroszorszáig, hanem a terv megfordított kivételéről volna szó. Mindkét esetben, írja a „N. U.“, Magyarország joggal követelhetné a trianoni békeszerződés revízióját. A táviratot a wieni lapok is hozták.

Az entente aggodalommal nézi a német katonai szervezetek tevékenységét.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jun. 26.

A francia-britt jegyzék, amelyet a katonai ellenőrzés ügyében intéztek Németországhoz, a következő indoklást tartalmazza:

„Fel akarjuk hívni a német kormány figyelmét arra a körülményre, amely súlyos gondokat okoz ugy az angol, mint a francia kormánynak.

Tartunk tőle, hogy a német kormány nem hajlandó kedvezően válaszolni arra a jegyzékre, a melyet a nagykövetség tanácsától legutóbb a katonai ellenőrzésről kapott.”

Nyugtalanító jelenségek érkeznek hozzánk a katonai szervezetek állandó, egyre fokozódó tevékenységéről. Ezen szervezetek újabb fegyveres összetűzések veszélyét rejtik magukban. A fegyverkezésről szóló jelentések sokkal gyakoribbak, sokkal határozottabbak, semhogy azokat figyelmen kívül hagyhatnók.

Minden újabb mulasztás, a melyet Németország a versaillesi szerződés végrehajtása körül elkövetne, súlyos kihatással lenne a nemzetközi helyzetre. Franciaország és Anglia kéri a német kormányt, hogy oszlassa el a jogos aggodalmaikat.

A német kormány a szövetségesek jegyzékére június 30-ika előtt felelni fog.

Mussolini visszatér a parlamentáris rendszerhez.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, jun. 26.

Politikai körökben az a hír, hogy a kormányátvezetésnél csak a tengerészeti, belügyi és hadügyi tárcák vezetői maradnak helyükön. A többi minisztereket fölcserélik olyanokkal, akik nem fascisták ugyan, de a faszizmussal kapcsolatuk van. Beavatott politikusi szerint Mussolini novemberig elnapolja a kamarát és addig a kiengesztelődés szellemében fog kormányozni. Állítólag a feketeinges miliciát a hadügyminiszter alá rendelt hadsereggé szervezik át.

Ősszel visszatér Mussolini a parlamentáris rendszerhez.

A magyar kölcsön ügye bíztató.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jun. 26.

A Financial Times vezércikkben méltatja a magyar külkölcsön jelentőségét. Elismeréssel emlékezik meg a kölcsön megjelenését kísérő kedvező körülményekről, amelyek azt bizonyítják, hogy Magyarország szilárd elhatározással lát hozzá a gazdasági talpraálláshoz.

A Magyar Nemzeti Bank a devizaforgalmat akként szabályozta, hogy lehetővé teszi a külföldi tőkének Magyarországon való elhelyezkedését. A kölcsön jegyzésének eredménye sokkal kedvezőbb, mint Atsztriánál volt. Az aratás jó kilátásai pedig még fokozzák a bizalmat.

A becskerekai kereskedők és iparosok tiltakozása a nagy megadóztatás miatt.

Délelőtt 10 órától délután 2 óráig zárva tartották az üzleteket. — Küldöttséget küldenek a pénzügyminiszterhez.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, jun. 27.

A becskerekai gyárosok, kereskedők, kis- és nagyiparosok tegnap délelőtt a magas adók miatti tiltakozás jeléül tíz órától két óráig zárva tartották üzemeiket, üzletüket. Délelőtt fél tizenegy órára pedig értekezletre ültek össze a Korona-kávéház nagyteremében, hogy állást foglaljanak a mai szerencsétlen adópolitika ellen és követeljék a becskerekai adóbizottság megmaradását s munkájának folytatását.

A tiltakozó gyűlést, melyen nagy számban jelentek meg az érdekeltek, a grémium elnökének továrlétében Tolveth Oszkár alelnök nyitotta meg, aki üdvözölte az értekezlet résztvevőit és kérte őket, hogy mivel ez az ülés nem a grémium, hanem az összes becskerekai kereskedők, kis- és nagyiparosok konferenciája, válasszanak vezetőiséget. Elnökül a kereskedők részéről Terzin Zs. Zsivkót, az iparosok részéről Lukinich Miklóst, jegyzőkönyvvezetőül pedig Galetin Vukovot ajánlotta, akik a megbízást el is vállalták.

Terzin Zs. Zsivko ezután átveszi az elnöklést és rövidesen ismerteti az összejövetel célját, majd átadja a szót az előadónak, aki kimerítően beszámol az adórendszer hibáiról. Kifejti, hogy a mai adók lehetlenné teszik a kereskedelem és ipar fejlődését, sőt mi több, megakasztják munkájában és tönkkel fenyegetik a régi, tőkeerősnek hitt vállalatokat is. A kereskedők, kis- és nagyiparosok meg vannak róla győződve, hogy a közterhek viselésében részt kell venniük, ez alól a kötelezettség alól sohasem vonták ki magukat és mindig az elsőők voltak, akik az állam anyagi jóléért áldozatokat hoztak. A hazaszeretet azonban nem terjedhet a kötelezettség teljesítésén túl akkor, ha azzal éppen az államnak okoznak leginkább kárt. A mai szerencsétlen adópolitika ugyanis olyan terheket ró a kereskedelemre, kis- és nagyiparra, hogy tönkreteszti a legjobb adóalanyokat és így előbb-utóbb csökkenti az adójövedelmek összegét.

A becskerekai adófizetőknek az országos sérelmen kívül van még egy lokális ügyük, amelyre szintén kitér: az előadó. A becskerekai pénzügyigazgatóság ugyanis felfüggesztette az adókievítő-bizottság munkáját azzal, hogy három évre szabott mandátuma már lejárt és előterjesztést adott be új tagok ki nevezésére. Ezzel szemben a kereskedők és iparosok nézete az, hogy a bizottság megbízatása még nem járt le, mert bár 1921-ben rendelték ki az adómunkálatok végrehajtására, mégis csak 1923 novemberében kezdte meg működését s így két és fél évig akadálytalanul folytathatná munkáját.

Eckstein János javasolta, hogy ennek érdekében küldöttséget menesszenek Beográdba, amely Ninesity külügyminiszter vezetésével felkeresné a pénzügyminisztert és megkérné a jelenlegi pártatlanul és igazságosan működő adókievítő-bizottság meghagyására. A deputációba egyhangú felkiáltással Terzin Zs. Zsivkót, Sztanojlovity Alekszandert, Benó Mihályt, Risztity Gyókát, Lukinich Miklóst, Beneth Károlyt, Vlainity Lukát, Tolveth Oszkárt, Wogh Mihályt és Galetin Vukovot választották be. Terzin javaslatára elhatározták még, hogy felkérjük dr. Zsupánszki Szlávko ügyvédet a küldöttségben való részvételre.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, melyben egyöntetűen állást foglalnak a túl magas megadóztatás miatt és méltányosabb adópolitikát követelnek, olesó hiteleket kérnek a „Narodna Bankától”, a vasuti és posta tarifák leszállításáért folyamodnak és végül a jelenlegi adókievítő-bizottság meghagyását kérik, amely a hadinyereség-, vagyon- és jövedelemadókat állapítja meg és amely eddigi munkájával általános megelégedettséget váltott ki.

A határozati javaslatot megküldik a noviszádi végrehajtó-bizottságnak, a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztériumnak.

A szövetségi közti miniszterelnöki konferencia.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jun. 26.

Az amerikai nagykövét a legközelebbi szövetségi közti miniszterelnöki tanácskozáson részt fog venni, hogy megvitassák, Amerika részvegyen-e az európai ügyekben. 1919 óta először jelenik meg Amerika képviselője egy európai konferencián, hogy azon aktíve résztvegyen.

A párisi Intransigent úgy tudja, hogy a július 16-ikára tervezett konferenciát a belgák kérésére, mivel a chequersi anyagot addig nem tudják letárgyalni, el fogják halasztani.

HIREK

— június 27.

A „Torontál” legközelebbi száma a közbeeső állami ünnep miatt hétfőn délelőtt a rendes időben jelenik meg.

Vid napja. Szombaton ünnepli az ország a történelmi nevezetességű Vid napot, melyet a lakosság nagy fényvel ül meg, Vid napján általános munkaszünet lesz.

Halálozás. Mint őszinte részvétellel értesülünk, özv. Solyomossy Lajosné, szül. Brájjer Mária ma délelőtt hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából. A közönségtelen álló urnó elhalálózása városzerte igaz részvételt kelt.

Magyar tanárok Beográdban. A napokban Beográdba érkeznek egy nagyszámú tanárokból és pedagógusokból álló magyar társaság, a mely tanulmányuton van és ez alkalommal országunk kulturális és gazdasági viszonyaival fog megismerkedni. A kiránduló társaság innen Konstantinápolyba utazik hasonló céllal.

Végzett jogászok. Nesztorov Dragoljub, Sejteri Miklós, Podgradzki Iván és Mateity Dejan szerdán a szubotici jogi fakultáson jogi diplomát nyertek.

Godányi Zoltán tragédiája. Eddig meg nem erősített hír szerint Godányi Zoltán hírlapíró szombaton este beszállították súlyos ideg-bajjal a lipómezei elmeorvosintézetbe. Megrendülve állunk meg a Hióbbir retentő, félelmetes voltával szemben. Szinte hihetetlen, hogy anyagi gondok, bajok tudták Godányi ellenállóerejét megörni, aki maga volt az élet bajaival szemben a gondtalanság, a nemtörődömség. Bennünkét különösen közelről érint Godányi Zoltán tragikus sorsa, mert hiszen a „Torontál”-nak hosszú időn keresztül volt belmunkatársa és valósággal egy ragaszkodott Becsker-khez, mint egy másik városhoz sem, ahol újságíróskodása közben megfordult. Ezt a várost vallotta a magáénak, ahol közvetlen, kedves, önfeláldozó modorú, aranyos jó kedélyű mindenki szerette. Godányi Zoltánról bizást el lehet mondani, hogy nem volt ellensége. Mint újságíró egyesítette magában az alapos tudást és a minden bajon, bánaton átnézni tudó aranyos humor. Reméljük, hogy az orvosi tudomány és Godányi erős fizikuma legyőzi a betegséget és visszaadja őt a magyar irodalomnak, amely olyan sokat vár az ő őstehetségétől.

Az ököljog gyakorlatban. Súlyos kimenetelű verekedés volt tegnap a szomszédos Klek községben. Henlein András kleki földmivest megtámadták Réti András és Greszer Domonkos és bortal elverték. Henlein a fején husz napon kívül gyógyuló súlyos sebesülést szenvedett. A vizsgálat megindult.

Izr. Istentisztelet Vid napján. A vidoványi ünnepi istentisztelet az izr. templomban szombaton, június 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. — A péntek esti istentisztelet további intézkedésig este fél 8 órakor veszi kezdetét.

* A Jadransko (Adriai) Biztosító Társulat értesíti ügyfeleit, hogy telefonszáma czentul 222.

Egy
rei. B
ról ne
jában
ria St
szetet.
kat ta
nyes t
legteli
nyerte
Beeske
niába).
ahol
most
állítás
lap id
elismen
hangja
nővér
sége
méltán
a lap.
tebbnél
mégis
naranes
pékkal
hetetlen
lőre, a
feleleven
meglepő
val, a F
mű. A k
mozták
aki mun
melte az

Földren
pesti me
hogy sz
perkor E
tegy heves
orológian
jelentést a
ról. A s
tizenkéte
katasztrófa
északa há
kában va
tott le.

Repülőgé
senye. New
kívül érdek
nap a repül
bok között.
kor harmin
esátottak ki
Washington
utat három
meg, míg az
óra és tíz pe
hingtonba.

A Ferenc
Budapestről
kilenc óra t
férfi felmá
hid turulma
oltók csak n
ismeretlen
ról. A félm
és kilétét ed
állapítani.

* Díjteké
29-én a Fek
Kezdeté dél
este 7 óráig.
9 órakor a
és műsorral
estélyt rende

* Munkásb
gyelmébe! P
den gyógyze
kerekén teh
szertár (Gabo
szertár (Ale
Moljacz-gyógy
rok), Kollari
gradska u.) i

Egy becskerek-i iskolánövér sikerei. Becskerekben a Miasszonyunkról nevezett iskolánövér zárdájában hosszú ideig tanított Mária Stefánia nővér, aki a festészetet, terakotta és slójd munkákat tanította és meglepően eredményes tanítási módjával a szülők legteljesebb megelégedettségét nyerte meg. Stefánia nővér elkerült Becskerekéről St. Michalba (Szlovéniába), a „Notre Dam” zárdába, ahol tanítványával együttesen most rendezett egy nagyszerű kiállítását. A ljubljani „Slovenac” c. lap idérkezett száma a legteljesebb elismerés és jóleső meglepettség hangján ír a kiállításról. Stefánia nővér munkái oly nagyfokú tehetséget és érzéket árultak el, hogy méltán kellettek feltűnést — írja a lap. — A sok gyönyörű, sikerültebbnél-sikerültebb munka közül mégis kiemeli a legkitűnőbbeket, a narancserdőt a mesevilágból, törpékkel és állatokkal, mely felejthetetlen benyomással volt a szemlélőre, a Piroška és a farkas meséje felelevenítve a staubeni kastély meglepően hű természetstánátával, a Kovacitny-malom és sok más mű. A kiállítás megcsodálói elhalmozták gratulációikkal a nővért, aki munkáival méltán megérdemelte az elismerést.

Földrengés Budapesten. A budapesti meteorológia intézet jelenti, hogy szerda éjjel tizenegy óra 30 perckor Budán két földlökést éretek heves egymásutánban. A meteorológiai intézet hat helyről kapott jelentést a földrengés megfigyeléséről. A szeizmográf Budapesttől tizenkétezer kilométernyire mutat katasztrófális földrengést, amely éjszaka három óra után Délamerikában vagy Ausztráliában folyhatott le.

Repülőgép és postagalambok versenye. Newyorkból jelentik: Rendkívül érdekes verseny folyt le tegnap a repülőgép és a postagalambok között. A repülőgép indulásakor harmincöt postagalambot bocsátottak ki. Az útvonal Newyork-Washington volt. A repülőgép az utat három és fél óra alatt tette meg, míg az első postagalamb hat óra és tíz perc múlva érkezett Washingtonba.

A Ferenc József-híd szencziója. Budapestről jelentik, hogy délelőtt kilenc óra tájban egy félméztelen férfi felmászott a Ferenc József-híd turulmacaras oszlopára. A tűzoltók csak nagynehezen tudták az ismeretlen lehozni a hid pillérjéről. A félméztelen férfi elmebeteg és kiletét eddig nem sikerült megállapítani. — Néhány perccel ez esemény után a hidról egy Fischer Róza nevű munkanélküli munkáslány ugrott a Dunába és nyomtalanul elmerült.

Díjtekvés vasárnap, június 29-én a Feketics-féle vendéglőben. Kezdeté délelőtt 9 órakor és tart este 7 óráig. Öt értékes díj. Este fél 9 órakor a „Lyra”-táncgyűlés és műsorral egybekötött kedélyestélyt rendez. Belépődíj nincs.

Munkásbiztosítópénztári tagok figyelmébe! Pénztári recepteket minden gyógyszerész készítt Vel. Beccskerekben tehát a Nikolics-gyógyszerész (Gabona tér) Czikajló-gyógyszerész (Alekszandrova (Fő)-utca), Moljacz-gyógyszerész (Városház sarok), Kollarich-gyógyszerész (Petrogradska u.) is.

Aláírták az SHS—magyar vasuti és utlevélkonvenciót.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 26. Az SHS—magyar delegáció esütörtök délután plenáris ülést tartott, amelyen felolvasták és aláírták a vasuti, az igazságügyi (a bírói ítéletek kölcsönös végrehajtásáról)

és a bünösök kiadatásáról) és az utlevél konvenciót.

A tárgyalásokat megszakítás nélkül folytatják, hogy mielőbb meg egyezzenek a többi konvenció kérdésében is.

A radikális és Pribicsevity-lista győzött

a görög-keleti hitközségi választáson.

Beccskerek, jun. 27.

A görög keleti egyházpalota helyiségében tegnap ejtették meg a hitközségi választásokat, melyekre már hetek óta erősen készülődnek a helyi politikai párt szervezetek. Mint ismeretes, a pártorganizációk két táborba tömörültek és együttes listával léptek fel a választáson. A radikális-párt és a független demokraták szerepeltek egy listával, a másik oldalon pedig Davidovityék, Protityék (Mihajlovity-csoport) és a földmivesek csoportosultak. Mindkét listán százhusz jelöltet kandidáltak, akiknek sorából ejtik meg aztán a vezetőség választását.

A szavazást tegnap délelőtt az előírt formák betartásával kezdte meg az eddigi vezetőség, élén az elnökkel, Iszakovity Szvetozárral. Minden jelentkezőről előbb meggyőződtek, hogy bennszerepel-e a névjegyzékben, majd átadták neki egy hitközségi pecséttel ellátott cédulát, melyre sajátkezűleg, az analfabeták pedig a rendelkezésre álló írások igénybevételével felírják a bizottsági tagok nevét. Kölcsönös megegyezéssel az összes pártok megállapodtak abban, hogy eltekintenek mind a százhusz tag nevének feljegyzésétől és így csupán a két-két vezető nevét írják fel a szavazók az átadott lapra ezzel a megjegyzéssel: N... „és száztizennyolc társa”...

* Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exporttörök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerek Takarékpénztár, Velikibecskerek, Koronaszálló épület, Telefon: Pénztár 16., vezérigazgató 32.

* „Az „Olin” ezidőszerint a legjobb és gazdaságilag kiadós padlómáz egyedüli elárúsítója Beccskerek és környéke részére a Weiterschan János-féle festékárúház, Fő-utca 16. sz.

* Nikkelezni, galvanizálni Krausz nál Veliki Beccskerek. Telefon 329.

* Elegáns női- és férfifehéreműt jutányos áron, továbbá gépészeti méterenként 6 dinárért, gép- és kézimunkát fillemotívumokat készít a „Modni Salon”, Szerbtemplom-u. 25. Ugyanott modern előnyomda és gombgép.

* Zongora, jókarban, olcsón eladó. Cím az Orient-ben.

Délután hat óra tájban hirdette ki Iszakovity Szvetozár hitközségi elnök a szavazás eredményét, mely szerint háromszáz két szavazatot esett a radikális- és független demokraták-párt listájára, százötvenegyet a Protity-Davidovity és földmives-párti koalíció, a melyet a szocialisták is támogattak, egy szavazatot pedig szabálytalanság miatt megsemmisítettek.

A megválasztott százhusz bizottsági tag névsorát nyolc napon át közszemlére teszik és ha nem nyújtanak be ellene fellebbezést, ami az előzetes megállapodás után nem várható, beküldik a kikindai püspöki consistóriumnak megerősítés végett. Ennek megtörténtével összeül a régi bizottság és megállapítja a közgyűlés napját és idejét. Az új közgyűlésen elnököt, alelnököt, pénztárnokot és jegyzőt, valamint huszonnégy tagú választmányt választanak, akik közül az egyszérszerint az elnök és jegyző független demokrata lesz. A választmányi tagságon pedig egyenlő arányban osztozkodnak. Ha a vezetőség választása megtörtént, pótválasztás utján huszonnégy új bizottsági tagot választanak s ezzel kiegészítik százhusz főre a bizottság létszámát.

Dr. Pesic Aron

orvosi laboratóriuma (Velikibecskerek, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkopi vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacillusokra). Gyomortartalom. Vizelet. Belső. Húgy- és ivarszervek váladéka (tripper, syphilis). Vér (vérszegénység, malária) stb.

* Butorok. Háló-, ebédlő-, orisoba- és konyhabutorok, hajlított székek és fotelok, vasbutorok, gyermekágyak, ottománok, matrácok stb. állandóan raktáron legolcsóbban Meleghy A. Pál butorüzletében, Car Dusanova (Váraljai) u. 12.

* Ami Önnek kell, az a valódi Elsa-fluid! Ez az igazi háziszser, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Centrál 202. sz. (Horvátország.)

Olcsó hét az Orientnél.

Egy hétig féláron vásárolhat mindenki könyvet. — A vevők ingyen is juthatnak könyvhöz.

A nagy népszerűségnek örvendő beccskerek-i „Orient” könyv- és hirlapterjesztő vállalat, amely most egy éve indult meg itt, hogy a város kulturális életét, a világ minden lapjának és a világirodalom műveinek minél intenzívebb terjesztésével, friss és eleve név tege; most fennállásának évfordulójára

olcsó hetet

fog tartani.

A raktáron lévő legkiválóbb szerb, francia, magyar, német irodalmi műveket, a legjobbat és legújabb kiadású könyveket

egy héten át féláron bocsátja áruba,

egyrészt, hogy a közönség minél szélesebb rétege juthasson olcsón a legjobb könyvekhez, másrészt, hogy meghálálja azt az érdeklődést, amelyet a közönség az „Orient” iránt egy évi fennállása alatt tanúsított.

Az olcsó hetet

julius első hetében,

julius 1-től július 7-ikéig bezárólag fogja tartani az „Orient”, amely időben, mint fentebb említettük, a raktáron lévő könyveit kivétel nélkül féláron adja a vásárlók kezébe.

Emellett a vásárlóknak azt a lehetőséget is nyújtja a vállalat, hogy esetleg még

ingyen könyvhöz

is juthat, olyképpen, hogy a 11-ik, 25-ik, 40-ik, 95-ik, 140-ik, 153-ik, 189-ik, 235-ik, 287-ik, 305-ik, 360-ik, 378-ik, 383-ik, 456-ik és 500-ik vásárló a vásárláskor egy könyvet ingyen kap, amelyet szabadon választhat a raktáron lévő 50 dinár értékű könyvek közül.

A vásárlás sorrendjét az olcsó hét során mindenki, aki ezen a héten könyvet vett, betekintéssel a napi pénztárkönyvbe ellenőrizheti, hogy hányadik vásárló.

Reméljük, hogy az „Orient”-nek ez a friss ötletű érdekes kulturális akciója a közönség legszélesebb érdeklődését fogja felkeltetni.

Med. univ. 1090
Dr. Schwerer Rudolf
fogorvos-spezialista,
Grác, Berlin, zürichi gyakorlata után rendel Velikibecskerekben (a volt Eisenstädter-féle házban) Pupunova (Árpád) utca 4. sz. a. Ugyanott fogtechnikai laboratóriumok arany koronák, hidak, szájpadlás készítése stb.

Kád- és gőzfürdő, dr. Kleitsch Velikibecskerek.
A nyári idény tartamára mélyen leszállított árak.
1. sz. osztály 20 dinár, 2. sz. osztály 10 dinár.
Gyógyfürdők vehetők rheuma, ischias, nőibajok, szívbaj, ideggyengeség stb. ellen.
Legmodernebb felszerelt szanatórium minden gyógyítható baj gyógyítására. 1068

Nyári ruhák, bluzok érkeztek!
A legizlésebb, a legkülönlegesebb ruhák kaphatók 450 Din-tól kezdve.
Kalapokban nagy választék.
Kalapvasalást és alakítást jutányos áron vállal.
Aszlányi Julia kalap- és nődivatterme
Velikibecskerek, Nemanjina-u. 7. sz.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Szombat, vasárnap lesz a vajdasági városok kongresszusa.

A vajdasági városok kongresszusa.
— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 27.

A vajdasági városok, mint jelezte a „Torontál”, június 29-én és 30-án tartják első kongresszusukat Panesevón. A nagygyűlésen megalakítják a vajdasági városok szövetségét, amelyet később kiterjesztenek országos szervezetté a többi SHS állambeli városok bevonásával. Ezt a célt kívánja szolgálni többek között az a körülmény is, hogy a kongresszusra meghívták az összes nagyobb városok képviselőit.

A vajdasági városok egyre-másra határozták el csatlakozásukat az életrevaló eszméhez. Beeskerek város képviselőtestülete — mint ismeretes — a szerdai közgyűlésen foglalkozott ezzel a kérdéssel és egyhangulag megadta hozzájárulását a szövetségbe való belépéshez. Együttal gondoskodott képviseltetéséről is és úgy határozott, hogy a kongresszusra Alekszity Bogoljub polgármestert, Rajity Tima főjegyzőt, dr. Djermekov Dusan' rendőrkapitányt, Krizsanov Paja főszámvevőt, dr. Sztajity Jovan főorvost, Giffinger Zsigmond városi tanácsnokot, valamint dr. Vaszity Andrija, Turinszki Pera, Tolveth Oszkár, Kozlovaeski Gyuró és Turinszki Milivoj képviselőtestületi tagokat küldi ki. A beeskerek kamara szintén döntött a részvétel mellett és úgy határozott, hogy Jankovity Koszta elnököt, Sztanojlovity Alekszander titkárt és Georgievity Jócó vrsaci kamarai tagokat delegálja. Hasonló képpen képviselőt küld ki Kikinda, Vrsac és Belaerka s a többi vajdasági város is.

A beeskerek delegátusok szombat délelőtt utaznak el Panesevóra, ahová este hét óra tájban érkeznek. Este — mint közöltük, program szerint — ismerkedési vacsora lesz. Vasárnap délelőtt ünnepi nagymisét celebrálnak a gör. kel. templomban. Utána megtartják a kongresszus első ülését, melyen megalakítják a vajdasági városok szövetségét. A kongresszus programja két napot ölel fel.

Hogy a kongresszusról minél részletesebb és kimerítőbb tudósításban számolhassunk be, a „Torontál” kiküldi munkatársát Panesevóra.

TÖZSDE

Június 26

Beograd. (Zárlat.) London 373-25, Páris 473, Newyork 8650, Genf 1533, Szaloniki 155, Milánó 373-50.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 134 és fél, Budapest 00669, Newyork 563 és háromnegyed, Milánó 2435, Prága 1665, Wien 0007940, Varsó 109 és fél, Bukarest 245, Szófia 410, Beograd 640, London 2440, Páris 2950.

Budapest. A Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai, Beograd dinár 925-965, Bukarest 345-370, London 356900-364400, Milánó 3560-3650, Newyork 82500-84200, Páris 4360-4460, Prága 2435-2490, Wien 11615-11855, Napoleon 292600 pénz.

A selyemhernyó-tenyésztők panasza.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 25.

A selyemhernyótenyésztők panaszaival fordultak az egyik helyi hatósághoz, amelyben elmondják, hogy egyes selyemgubóbevaltó hivatalok megfelelő fedezet hiányában nem tudják a beszolgáltatott gubómenyiség vételárát kifizetni és arra utalványokat adnak ki. A tenyésztők, akik főképpen szegénysorsú lakosok sorából kerülnek ki, kénytelen-kelletlen igyekeznek azokat bármily áron is értékesíteni, hogy mielőbb pénzükhöz jussanak. Bemondásuk szerint, akadtak egyes kereskedők, akik az utalvány értékénél jóval kevesebb összeget reprezentáló árut adtak és később a teljes értékben beváltották a szelvényeket. Ilyenformán károsodás érte a selyemhernyótenyésztőket.

Illetékes helyen ezzel kapcsolatosan azt az információt adták, hogy az utalványokkal való üzérkedés tilos. Egyben fel fogják hívni a feleket, hogy a jövőben őrizzék meg a kapott szelvényeket és személyesen váltsák be a hitelnyitás után az illetékes pénzügyi hatóságnál.

Csak tíz százalékos vrsaci bor exportálható

Újabb rendeletet kapott a beeskerek kamara.

Beeskerek, jun. 27.

A „Torontál” tegnapi számában megírtuk, hogy a beeskerek kereskedelmi- és iparkamarához érkezett leirai szerint a Csehszlovákiával kötött egyezség értelmében kiszáltható a köztársaság területére nagobbmennyiségű bor. Az egyezményben megjelölték a mennyiséget is és úgy állapodtak meg, hogy az országból száztízezer hektoliter hordóbor és tízezer liter üvegbor exportálható. A mennyiséget a kereskedelemügyi minisztérium kerületenkint felosztotta, hogy az ország minden bortermő vidékéről kiszálthassák a felesleg egy részét. A vrsaci kerületből tizenhatezer hektoliter bor kivitelét engedélyezte, mely ilyenformán tekintélyes kontingensű feleslegétől szabadul meg.

Miután a kiviteli engedélyt csak az áru eredő helyét igazoló bizonylat (urschprung certifikat) alapján állítják ki, a vállalkozó ekszportőröknek az illetékes kamarához (a vrsaciaknak a beeskerek kamarához) kell fordulniuk a szükséges okmány kiszolgáltatása végett.

A beeskerek kereskedelmi- és iparkamara tegnap pótlólag rendeletet kapott a kereskedelemügyi minisztériumtól, amelyben utasították, hogy annak az ekszportőrnek adja ki az előírt okmányt, akinek

árújában legkevesebb tíz százalék az alkoholtartalom. Az érdekeltek tehát kötelesek előbb vegyelemezteni a készletüket, az analízálási igazolványt pedig mellékelniük kell a kérvényhez. A kamarától szerzett információk szerint közelebbi felvilágosítást az érdekelteknek a belacrkvai és vrsaci kereskedők egyesülete is adhat.

Sport

Sportprogramm. Szombat délután 5 óra 30 percek az Obility pályáján az Athl. Amateurs Društva Szubotica fog mérkőzni a Schwäbische és Szlávija kombinált csapatával.

Olimpiász

A magyar birkózó szövetség a következő birkózók kiküldetése mellett döntött: Magyar Armin BAK, Tasnády József MAC, Némteh Jenő MTE, Radvány Ödön BAK, Muturái Mihály MTE, Varga Béla dr. MAC, Dömény István MAC, Bodó Rajmond FTC, Fischer MTK és Miskey Árpád MAC a saját költségükön utaznak ki.

Szövött faredőny és esslingi redőnyöket szállít gyorsan szolid árban BENCZE ANTAL és FIA redőnygyára, Vaskibeeskerek.

Ugyanők felvételnek!

Királyok a föld alatt.

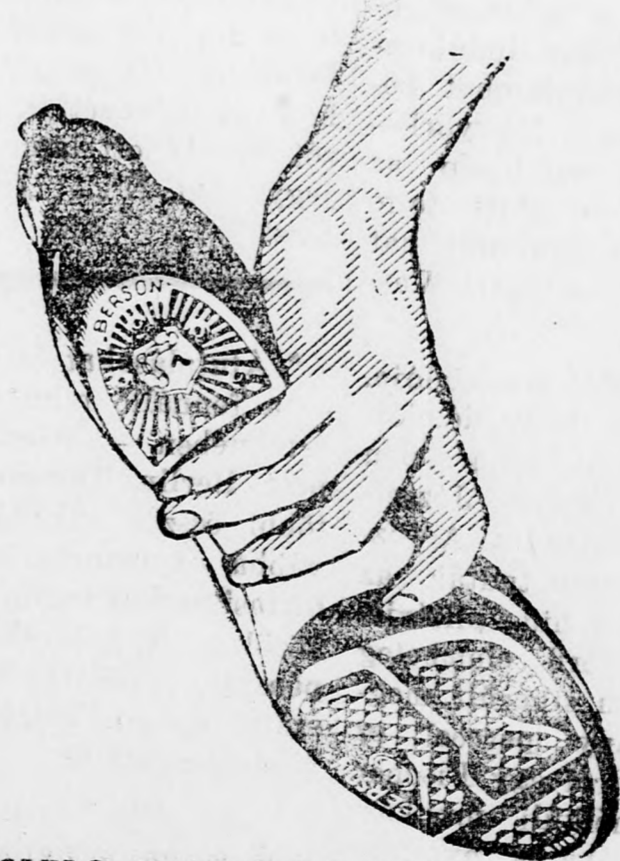
Irta: Móra Ferenc.

A multkoriban jelentették Párisból — a magyar lapok is megírták — hogy Voltairenak megint megtalálták valami maradványát. Azért megint, mert Voltaire igen sokfelé találta szertehagyogatni a csontjait. Ezt az egy tréfát ugyan nem egészen szándékosan csinálta, mert ő is egyben halt meg, mint más ember, csak hogy aztán a rajongói gyánták vele, mint a szentekkel szoktak: széthordták a csontjait. De azért ő jobban járt, mint például szent Romoárd, a hamaldoli szerzetesrend megalapítója. Ezt, mikor Magyarországra akart menni, a saját barátársai verték agyon, hogy az ereklyéi ne a barbár szittyák földjén tegyenek csodákat, hanem a casentinói klostrom dicsőségét növeljék. Voltairenak csak a prémes bundáját nyírták szét emlékül a rajongói, míg Ferneyből hazaért Párisba, a csontjait csak akkor lopkodták szét, mikor már erre a kegyes cselekedetre semmiféle maliciózus megjegyzést nem tehetett.

A maliciát majd csak akkor fogja elővenni monsieur Voltaire, mikor az arkangyal kürtszavára neki is meg kell jelenni a Józsfat völgyében. Összeszededgetvén tetemeit a muzeumok és magángyűjtemények üvegszekrényeiből.

— Mon Dieu — borul le majd a jó isten lábához — látod, nem csoda, hogy olyan sok gonosz cselekedtem, mikor öt fejet és huszonkét kezét, lábát adtál nekem, de szívet egyet sem.

S közben pillátlan majomszeme sarkával oda fog kacintani, ahol Franciaország királyai álldogálnak — már akinek meglesz az álldogá-

CSAKIS BERSON GUMMISARKOT ÉS TALPAT VISELJEN!
RUGANYOSSÁ TESZI JÁRÁSÁT,
OLCSÓ ÉS NÖVELI CIPŐJE TARTÓSSÁGÁT.

Az eredeti

875g

Schicht

Schicht-szappan

a „Szarvas” védjeggyel mindig a legjobb volt, az lesz és mindig az marad.

Figyelem a Schicht névre és a „Szarvas” védjegyre.

lášhoz való tehetsége. Mert az ördög-fajzotta Voltairt legfőljebb az embarras de richesse hozza zavarba; a jámbor királyok közül azonban kinek feje nem lesz, kinek lába, kit meg éppen csak egy bokacsont fog képviselni. S támadhatnak ott még furcsább bonyodalmak is, mint a Georg d'Heilly könyvéből kiderül, aki a nyolcvanas években hivatalos jegyzőkönyvek alapján írta meg a francia királyok esontjainak számkivetését közönyánk öléből.

1793 nyarán határozta el a konvent, hogy az élő királyok után a halottakkal is leszámol. Más ellenforradalmárt már akkor nem találtak Páris körül, mint a saint-denis mauzoleumban a királyok márvány-státuáit. Barére polgártárs tette meg ellenük a vádindítványt, az a Barére, akit azután Macaulay huzott föl a halhatatlanság akasztófájára, úgy hogy azt a világ végéig onnan senki le nem vághatja. A konvent mohón kapott a nagy-szerű eszmén, sőt meg is toldotta. Nemcsak azt rendelte el, hogy a márványkirályokat ki kell szedni a kriptákból és tömegsírba hányni; hadd tudják meg ők is, mi az az egyenlőség és testvériség. Az érekepsorsókból pedig golyót kell önteni és azokkal lövöldözni az arisztokratákra.

A halott királyok ellen való hadjárat vezetésével embert biztalt meg, Poirer bencés szerzetest, aki a forradalom előtt maga is a saint-denis apátság lakója volt, tehát tudta a járást a kripták labirintusában. Igen szakszerűen végezte a dolgát, vigyázott a kronológiai sorrendre s pontos jegyzőkönyveket vett föl a halott királyok detronizálásáról.

Az első dinasztikák nem sok munkát adtak a dulóknak. A Karolingek és Carpetingek ezeréves sírjai már majdnem mind üresek voltak. Kis Pipinből, a Nagy Károly apjából nem maradt egyéb egy marék szürke pornál, amit mindjárt fölkapott és elsodort a szél. Talán valami manzárd-szoba virágcserepébe szórta bele és a nagy államszervező hamvai szelid százszorszépeket neveltek. De az is lehet, hogy egy dühös szánküllott hagymalevesét szórták meg.

A Valois-kkal már több baj volt, mert azok bebalzsamozva tettek „örök nyugalomra”. A királyokat, a királynékat, a püspököket drágaköves takarók alól, selyemruhák-ból kellett kiszedni s a világ urainak üres koponyái, karsu királyasszonyok finom esontjai napokig heverték a járda porában, anatómiai tanulmányul szolgálván az utcák rongyosainak. Lamartine nyilván nem tuzoz, mikor a csöcselék szemtelen kíváncsiságáról beszél. A csöcselék talán ugyanannak az udvarhölgynek a esontjaival tekezett, aki a Bertalan-éjszakán a még ki se hült holttestekkel üzött förtelmes játékokat.

A Bourbonok és Orleánsok kriptáiban már nem esontvázakat, hanem hullákat találtak, amelyek néhez párákat árasztottak, úgy hogy állandóan puskapor felrobbantásával kellett tisztítani a dögvészes levegőt s a munkások ecetes rongyokon keresztül szedték a lélekzetet. Különösen félelmes volt a XV. Lajos holttestének exhumálása, a melyet éjjel végeztek, a legnagyobb

elővigyázattal. Lajos tudvalevőleg himlőben halt meg, senkise merete vállalni a bebalzsamozást, sőt a koporsóbatételre is alig lehetett embert találni. Valami fertőtlenítő luggal öntötték le s minden gyász-kiséret nélkül, gonosztévő módjára késő éjszaka és sebesen vágató szekéren szállították ki Saint-Denisbe. A fertőtlenítő lug esodálatosan konzerválta a legfekélyesebb uralkodó tetemét. Az area olyan fehér-vörös színű volt, mint az ujszülött gyereké.

XIII. Lajos teste kiszáradt, mint egy egyiptomi mumia, XIV. Lajoson semmire maradt a „napkirály”-ból. A hullája fekete volt, mint a korom. Ellenben IV. Henrik, akit olasz módon balzsamoztak, teljesen megtartotta azt az arckifejezést, amit ecset és véső megörökített a köztudat számára. Haja, szakála bodor fürtökben, kettéfürészelt koponyája kitöltve rendkívül erős illatot árasztó vattával, mellén az öröngő szerzetes töre által ütött két seb, amelyen nemes vére elfolyt. Majd kétszáz év telt el azóta, de kétszáz év se tudta a nép szívében elnyomni annak a királynak az emlékezetét, aki vasárnapra tyukot szánt minden alattvalója fazekába. A munkások ahelyett, hogy a meszesgödörbe hajították volna a többihez, gyöngéden lefektették az oltár lábához. Két hétig zarándokoltak oda a lelkes republikánusok, hallgatagon és elgondolkozva. Egy halaskofa öszirózsacsokkorról takarta el a két sebhelyet. Egy nemzetőr, aki indulóban volt a vendeei frontra, emlékül levágott egy fűrtöt a szakállából. A konvent nyugtalanokodva hallotta ezeket a rémhíreket. Javogues képviselőt küldték ki a tömeg fölvilágosítására.

— Polgártársak — mondta a konventbiztos — ez a király megcsalta az Istent, megcsalta a feleségét, megcsalta a szeretőit, megcsalta a népet, hát csak nem engeditek, hogy a ti fölvilágosodottságtokat is megcsalja?

Természetesen nem engedték. A bálványozott Henriket is odavetették az átkozott Lajosok mellé s valamennyit leöntötték a demokráciát szimbolizáló oltottmészsel. Különös kivételt csak XV. Lajossal tettek. Annak a tömegsír közepén külön megágyaztak oltatlan mézszel. fölibe is meszet öntöttek, erre földet huztak és azt erősen ledöngölték. Ugy látszik, ettől féltek legjobban, hogy visszajön.

Vissza is jött, XVIII. Lajosnak és ennek az volt az első dolga, hogy ősei meggyalázott esontjainak elégtételt szolgáltasson. Maga d'Ambrév kancellár vezette a halott királyok restaurációját. Személyesen hallgatta ki a forradalmi vandalizmus mindenfelől felhajszolt szemtanuit, akik már akkor természetesen mind lelkes royalisták voltak. Maga Barére polgártárs is királyi kegydíjon élésködve írta a memoárjait („Ismerik önök a Janesi majmot?” kérdi Macaulay. — „Ha én fogom nyakszirtten, önökre uszítatom és ha önök fogják nyakszirtten, rám uszítatják.”)

A méz azonban nem lelkes állat és nem igazodik a Janesi majmok törvénye szerint. A maga törvényei szerint elelte a finomabb esontokat és úgy egymásba tapasztotta a keményebbeket, hogy semmi anatómia azokból ki nem válogathatja,

melyik volt Henrik és melyik volt Lajos, melyiket hívták osztrák Annának és melyiket Medici Katalinnak, ki volt a hadvezér és ki a püspök, melyik a hűséges hitves és melyik a ledér szerető. Arányosan elosztották tehát a esontömegeket, a lilomos szőnyegekkel fedett, diszgárdistákkal és imádkozó kanonokkal körülvett fejedelmi koporsókba s esti fáklyafénynél, ősi udvari ceremóniák közt vitték vissza őket a régi sírboltokba, hogy nyugodjanak az isten irtalmában a fehér márványtáblák mögött, amelyeken aranybetűk hirdetik, hogy kik várják itt a boldog föltámadást.

A hivatalos lap, a Moniteur, a mely a páthosz harangszavával ünnepli a halott királyok diadalmos bevonulását ősi nyugvóhelyükre, nem jegyzi fel, hogy esontok panaszkodtak volna az összekeverés ellen. Hiszen végre is maguk közt voltak, mind Isten választottjai, misera plebs nem keveredett közéjük.

A harmóniát csak az zavarta meg egy kicsit, hogy XVIII. Lajos később Saint-Denisbe vitette XVI. Lajos és Mária Antoniettet is. Még élt az öreg sirásó, aki 1743-ban el-takarította őket a Conciergerietemetőben, még meg is tudta mutatni a halmot, amelyen az isten keze dusan virágoztatta a vad szályvirágokat, — de a szályák nemcsak királyi szívek porából nőttek, hanem proletár szívekből is, mert azok is voltak odatemetve. S így egy-két plebejusont mégis csak becsusztott a saint-denis kriptákba s talán egy-két éjszakára meg is zavarták a fölséges kadáverek nyugalmát. A temetőcsész talán hallott különös zörgéseket egy darabig, a királycsontok talán méltatlanokdottak és a proletárcsontok gorbáskodtak, ezerkétszáz esztendő történelme talán a föld alatt is folytatódott még egy ideig, de aztán mégis csak esönd lett. Utoljára a halottak esontjai is összebékülnek egymással.

Butorozott

szobát keressék konyha-használattal.

Cím: Lévné üzetében a főpostával szemben.

1229

Nyugdíjas községi jegyző, 35 éves, özvegy, beszél magyarul, németül és szebül, megfelelő állást keres. Ajánlatokat Gremspargar Rezső, Hajfeld címre kér.

1208

1-2 szerényebb

igényű leány lakást teljes ellátással kaphat

1240

Petrovits u. 9 sz. alatt.

HOFFMANN JÓZSI harmonikaművész és kuptlénekes szombaton, június 28-án és vasárnap 29-én este egészen új menetekből ének- és zene-számokkal ismét a „Fehér galamb”-vendéglőben fog hangversenyezni! Jó, izletes ételekről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér Szobcsák Ferenc, vendéglős.

Torontál-Temesmegye alisp hivatala.

6209/924. szám.

1247.

Árlejtsi hirdetés.

60.000 darab ebvédjegy szállítása céljából az első árlejts f. é. július hó 9-ére tüzetik ki. Az árlejts a vármegyeházán lesz megtartva. Ezen ebvédjegyek a szokásos nagyságban olyképp készitendők el, hogy egyik oldala egy kutyával és 1-60.000. terjedő folyószámmal, a másik oldala pedig következő körirattal legyen ellátva: „Torontalsko-Tamiske Županije 1924.” — Költségvetési összeg 90.000 dinár. — Övadedkül 10% fizetendő be az árlejts napján délelőtt 1 óráig a helybeli pénzügyigazgatóság pénztáránál készpénzben avagy garantált értékpapirokban, az allami számvéveségről alkotott törvény 88. §-a értelmében.

Az ajánlatok zárt borítékban és 100 dinár bélyeggel ellátva, Torontál-Temesmegye alispánjához címezve, „Ajánlat 60.000 darab ebvédjegy szállítására” felirással adandók be.

Az ajánlatok az árlejts napján délelőtt 11 óráig adandók be. Később érkező és olyan ajánlatok, amelyek a feltételektől eltérnek, nem fognak figyelembe vétetni.

Ajánlattevők kötelesek bemutatni az adóbefizetési és megbízhatósági bizonyítványokat is.

Velikibeckerek, 1924 június 21.

Rajity s. k., alispán.

Egy komplett

hálószoba, világos keményfa, eladó.

Cím a Feketics-féle vendéglőben, Brigadira Risztitya utca. 1234

Részletfizetésre

is eladó egy modern keményfahálószoba

dupla matraccal, hármastükörűveg toalettel.

Cím a kiadóban. 1232

1220

Alapított 1849.

TUNNER ALAJOS ÉS FIAI

Első becskerek kiipar.

Sírkövek, építletkőfaragó munka, butor-jemezek márványból, betüvésés, szobrászmunka, régi sírkövek javítása stb. Szolid árak! Nagyban és kicsinyben!

Ujdonság!

Ujdonság!

Az ujonnan megnyílt

napfürdő

a közönség rendelkezésére áll. Naponta friss hideg italok és ételkaphatók. Szerdán és szombaton halvacsora. Előző megrendelésre mindennemű étel kapható. Külön kabínok, szandolinok, valamint fürdőruhák kaphatók.

Allandó zenekar.

Számos látogatást kérnek

Stevan Turjanski és

Milan Rosulj.

1248

Mától kezdve még olcsóbb

minden áru

Az egész Bánát tudja már, hol lehet a legolcsóbban bevásárolni!
Az én nagybani áruházamban mátol kezdve az összes **nyáriáruk 20%-al olcsóbban** kerülnek eladásra.

a „Páva“-cégnél!

Háziasszonyoknak, akik kiadásairól pontos számadást vezetnek, lehetőség van nyújtva, hogy jelentékenyebb összeget megtakarítsanak azáltal, hogyha az én nagybani áruházamban vásárolnak be!

Telefonszám 13.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Marquissette-ek, angol, rendkívüli minőségű cérna és pompás mintázott, 75 cm széles, maradékban, azelőtt 18, most méterje 14— dinár

Kartonok, angol, rendkívüli minőségben, különféle színben, 75 cm széles, maradékban, amig tart, azelőtt 20, most m-je 16— dinár

Első csoport zefírek, angol cérna, különös minőség, finom, vékony szálak, garantált mosható, 80 cm széles, maradékban, amig tart, azelőtt 20, most méterje 16— dinár

Első csoport fehérművászon nők részére, 80 cm széles, 7 m-ig, azelőtt 16, most méterje 12— dinár

Második csoport vászon, tiszta reguláris áru, 80 cm széles, mosott és azután szövött szálak, szép gyapotból, maradékok 1—7 méterig, azelőtt 18, most méterje 14— dinár

Harmadik csoport vászon, tiszta reguláris áru, 80 cm széles, mosott, azután szövött szálak, 1—7 méterig maradékok, elsőrendű minőség, azelőtt 22, most m-je 18— dinár

Krepp Maroccains, minden színben, 100 cm széles, ameddig a készlet tart, azelőtt 140, most méterje 109— dinár

Fehér asztalkendők 65×65 cm nagyságban, kockázott, kitűnő minőség, amig a készlet tart, drbja azelőtt 18, most 14 dinár

Fehér asztalkendők 65×65 mintázott nagyságban, fehér damasztból, finom, vékony szálak, amig tart, azelőtt 20, most drbja 16— dinár

Fédelainek, francia, 80 cm széles, rendkívüli minták, állandó színek, most méterje azelőtt 24, most 18— dinár

Butorszövetek, francia, 80 cm széles, butor- és diszletek számára, azelőtt 30, most méterje 24— dinár

Konyhatórlók lenből, a legjobb minőségben, 65×65 cm, azelőtt 20, most 16— dinár

Konyhatórlók, fehér gyapotból, 50×100 nagys, minden vevő csak 3 drbot kaphat, azelőtt 18, most drbja 14— dinár

Törülköző, fehér, méterenkénti eladásra, legjobb minőség, gyapotból, minden vevő csak 3 métert kaphat, azelőtt 16, most méterje 13— dinár

Zefir II. csoport, angol cérnából, legjobb minőség, finom vékony, 80 cm széles, gyönyörű mintázott, maradékban, azelőtt 27, most méterje 20— dinár

Zefir III. csoport, angol cérna, kitűnő minőség, gyönyörű mintázott, maradékban, azelőtt 30, most méterje 24— dinár

Silk Foulard, legfin. minőség, 80 cm széles, mindenféle kombinált színben, selyemhez hasonló, azelőtt 38, most méterje 32— dinár

Összes epongák, rendkívüli finom minőség, mintázott, 100 cm méteres maradékokban, azelőtt 36, most méterje 28— dinár

Matrac-gradi, maradékban, 120 cm széles, legjobb minőségben, azelőtt 48—120 dinár volt, azelőtt 56, most m-je 48— dinár

Széles vászon, 150 cm, lepedőknek, legjobb minőség, minden vevő csak 2 lepedőre való kaphat, azelőtt 56, most méterje 46— dinár

Széles vászon, 200 cm széles, paplan-áthuzatnak, különös minőség, minden vevő csak 2 paplan-áthuzatot kaphat, azelőtt 64, most méterje 56— dinár

Széles vászon, 150 cm széles, paplan-áthuzatnak, legjobb minőség, mosható és vékonyzálu szövés, minden vevő csak 2 paplan-áthuzatot kaphat, azelőtt 76, most méterje 65— dinár

Panama, fehér, férfingeknek, 80 cm széles, amig tart, azelőtt 28, most méterje 22— dinár

Széles vászon, 150 cm ágylepedőknek, legjobb minőség, minden bevásárló csak két lepedőre való kaphat, azelőtt 48, most méterje 40— dinár

Seviotkamgarn, 150 cm széles, sötétkék színben, jó minőség, szoknyának, gyermekruhának és kosztümöknek, maradékban 1—3 méteres, azelőtt 120, most méterje 85— dinár

Pongé-selyem, minden színben, 100 cm széles, ameddig a készlet tart, azelőtt 140, most méterje 109— dinár

Alpacka gyapjuliszter, 140—150 cm széles, elsőosztályú áru, sötétkék, szürke és fekete színben, nyáriköppeney, szoknya és férfiruháknak, maradék 1½—3 méter, azelőtt 125, most méterje 88— dinár

I. csoport szövetek, férfiszövet, kamgarn, 140 cm széles, nyári szövet, minden színben, különböző minőség, azelőtt 180, most méterje 60— dinár

II. csoport szövetek, férfi nyári szövetek, 140 cm széles, legfinomabb minőség, gyönyörű, pompás színekben, azelőtt 280, most méterje 225— dinár

III. csoport szövetek, férfi kovertkout, 150—160 cm széles, felöltőknek, raglánnak és köpenyeknek, a legjobb és legfinomabb minőség, visszamaradt 2½—4 méteres maradékszövetek, azelőtt 250, most m-je 200— dinár

Gyapju-gabardin, tiszta gyapju, kosztümöknek, 140 cm széles, minden színben, amig a készlet tart, azelőtt 60, most méterje 75— dinár

Krep-Georget, minden színben, a legjobb minőségben, amig tart, azelőtt 115, most méterje 88— dinár

Molino, sárga vászon, 80 cm széles, minden bevásárló legfeljebb 5 métert kaphat, azelőtt 14, most méterje 1250 dinár

Modern hölgyeknek, különösen menyasszonyi kelengyék részére ajánlom legfinomabb minőségű selyemfényes batiszt vászنامat, 100 cm széles, azelőtt 32 Din, most 26 Din és 80 cm széles, azelőtt 30 Din, most 24 dinárért.

Óriási forgalmunk folytán felhalmozódott **maradékok** mélyen leszállított áron!

Velizar S. Paunovity

divat-, kézmű- és rövidárukereskedése a „Páva“-hoz Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) utca.

SCHNEIDER ÉS ZELINKA
VILLAMOSSÁGI VÁLLALATA
 VELIKIBESKEREK, SZVETOZARA MARKOVITYA UTCA 1. SZ.
 A BETEGSEGÉLYZŐVEL SZEMBEN.

Réz- és fa-
 osillárok,
 lámpaer-
 nyők nagy
 választéka

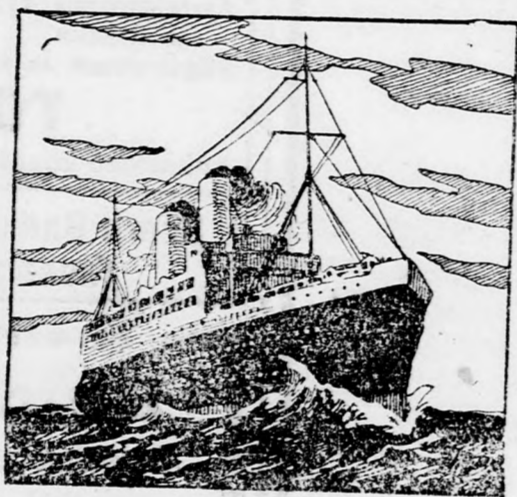
Vállalunk villamosvilágítási és erőátviteli berendezések tervezését és építését, egyenáramu, váltakozó- és forgóáramu dinamók, elektromotorok, kapcsolótáblák szerelését és javítását; dróternyő vázák készítését és áthuzását. Telefonok, számjelzők, induktorok, csengők szerelését és javítását. Villanyvilágításnak átalakítását az új áramra, a városi villanytelep előírásának megfelelőleg, a legolcsóbban vállaljuk.

Költ ségve-
 féssel díj-
 mentesen
 szolgálunk

Olcsóbb lett a tűzifa!

Egy tömören rakásolt ol elsősztályu, kétéves vágásu, száraz, egészséges **bükkhasáb tűzifa 600 dinár.**

Előjegyzéseket elfogad míg a készlet tart
Gergely Samu fakereskedő, Velikibecskerek.
 Telefon 246. Telefon 246.

ROYAL MAIL LINE

ANGOL KIRÁLYI POSTAHAJÓZÁSI VONAL.

Rendszeres személy- és áruforgalom
 HAMBURG—CHERBOURG—SOUTHAMPTON-ból
NEWYORKBA ÉS KANADÁBA,
 CHERBOURG—LIVERPOOL—SOUTHAMPTON-ból
DÉGAMERIKÁBA

(Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires, Sanpaolo).
 III. oszt. fülkék 2 és 4 ágygal. Kényelem! Gyorsaság! Biztonság!
 1217 Levelezés minden nyelven.

Jugoszláviai vezérképviselet: **ZAGREB trg I. 17. sz.**
 Alképviseltek: Beograd: Karadjordjeva 91. Ljubljana: Kolodvorska 26.
 Velikibecskerek: Kralja Aleksandra 4. Bitolj: Bulevard Aleksandra 163.
 Sürgöncim: „ROYMAILPAC”.
 Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére: Srpska Prometna Banka
 Sarajevo és Gruzban. Sürgöncim: „PROMETNA BANKA”.

Kerékpárosok figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. sportkedvelő közönséget, hogy Németországból nagyobb mennyiségű, prima minőségű

kerékpáralkatrészeket
 szereztem be, melyeket a legolcsóbb árban árusítok. — Azonkívül
motorbiciklik

(FLINK-, STRUCKO- és PUCH-gyártmányu) és azok alkatrészei állandóan raktáron.

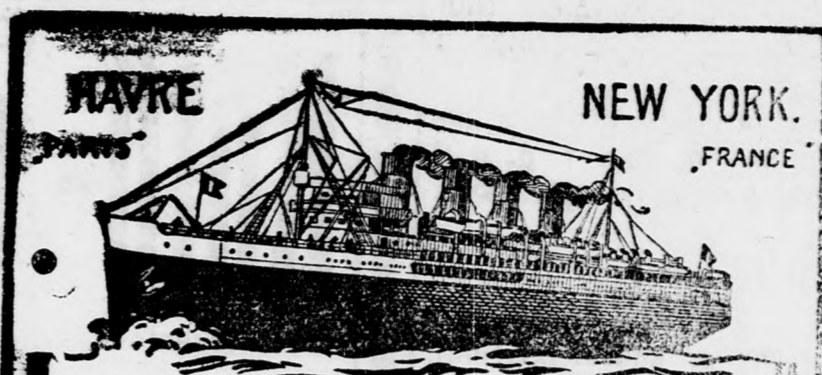
Minden mechanikai szakmába vágó munkát és javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Berbeszki Mita mechanikai műszaki üzlete **Velikibecskerek** Kralja Petra trg (Pénzügyi palota)

Motorhajó közlekedés

801 Sztáribecsej és Novibecsej közötti.

Indul. Sztáribecsejről . . 4, 6:30, 10, 12, 17 órakor.
 Novibecsejről 4:35, 8:45, 11:50, 13:40, 18 órakor.

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Gyors- és postahajók

utasok továbbítására Amerikába.

Felvilágosításért és hajójegyért forduljon az SHS. királyságbeli vezérképviselethez:

Zagreb

Mihanovičeva u. 4.

Beograd

Karagyorgye u. 01.

Bitolj

Ljubljana

Kolodvorska u. 44.

Vezérképviselet:

SLAVENSKA BANKA R.-T., ZAGREB.

ТЕЛЕГРАФИ ТРАНСАТ.

FOTOGRAFUSOK!

AMATŐRÖK!

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA A

FOTOINDUSTRIA
 NOVIVRBÁSZON.

KÖRÜLBELÜL 400 KÉPPSEL ELLÁTOTT KÉ-
 PES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

1072

AEG. dinamógépek (áram-
 fejlesztők)

AEG. villanymotorok

AEG. ventilátorok (szel őz-
 tetők)

AEG. áramszámlálók

AEG. főző- és fűtőkészülé-
 kek, vasalók

AEG. szerelési anyagok, po cellá-
 nok, kábelek és vezetékek

„Osram” izzólámpák

kaphatók:

Noviszád, Dunavska-u. 4.

Telefon 552 — Postafiók 56.

Br. 162. s. i. 1923. 959

Objava dražbe.

Na osnovu rešenja novo-bečejskog sreskog suda broj 1713/1923. određena je sudska prodaja na uzaložena i u 6000 dinara procenjena 15 mc. žita u korist Šamu Krausa, protiv Rade i Velinke Blažina radi namirenja 5000 dinara glavnice i pripadaka.

Radi sprovdjanja te prodaje zakazujem dan za 14. jula t. g. u 11 sati pre podne, a mesto opšt. kući Kumane.

Novi Bečej, 13. maja 1924.

Stevan Ranković

kr. sr. sudski izvršitelj.

Opšt. Poglavarstvo u Vel. Torku.

1036—924. sz. 1242

Hirdetmény.

Velikitorák községnek szüksége van 120 köbméter kemény tüzfára. Szállítandó Velikitorák kikötőbe.

Felhivatnak mindazok, kik eme famennyiséget szállítani óhajtanák, hogy ajánlatukat legkésőbb folyó évi július hó 15-ig eme községhez benyujtsák.

Velikitorák, 1924 június 24.

Községeljáróság.

Városi rendőrség Velikibecskerek.

6328—924. sz. 1243

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazon cséplőgép-tulajdonosok, akiknek szándékukban van a város belterületén levő egyes udvarokban csépleni, hogy ezen szándékukat a rendőrségnél jelentésük be.

A bejelentés alapján ki fog szállni egy bizottság, amely a gépek megvizsgálása után ki fogja adni az udvarokban lévő cséplésre az engedélyt. Ilyen engedélyek nélkül az udvarokban a cséplés meg van tiltva.

Velikibecskerek, 1924 június 20.

A rendőrkapitány helyett:

Dimitrijevitj Neven,
rendőrkapitány.

Tizedes- és hidmérlegeket a legpontosabban javít helyben és vidéken 327

M. Rezső és Társa műszaki iroda és kereskedés

Velikibecskerek, Szkerlitjeva u. 2.
Raktáron tart gyenge- és erősáramú villamos-felvezetési cikkek.

Kárpitos munkát

a legjobb kivitelben, gyorsan és pontosan, a legjutányosabban vállal

KLEIN M. kárpitosmester.

Található Meleghi A. Pál butorüzletében Car Dusanova (Váraljai) utca 12.

SZOBA-FESTÉST

a legmodernebb külföldi minták után a legjobb kivitelben és a legszolidabb ár mellett vállalnak

ECK TESTVÉREK

szobafestők és mázólok Velikibecskerek, Geteova (Német) u. 134. sz.

Vidéki munkát gyorsan és pontosan eszközölünk!

Legfinomabb édes és félédes valódi szegedi paprika

10, 25 és 50 kilogrammos zsákokban mindenkor a legjutányosabb piaci napiáron kapható

Wehner Ignácnál

Velikibecskerek. 695

Lakást

teljes ellátással kaphat szerény igényű 1—2 fiatal-ember julius elsejétől.

Cim a kiadóhivatalban.

Kötő- és szövőgépek

most érkeztek és nálam megtekinthetők: kézikötőgépek, Sander-és Graff-gyártmány, Chemnitz.

8-as osztás, 60 és 70 cm széles
7-es osztás, 36, 60, 70 és 80 cm széles
6-os osztás, 70 cm széles

4-es osztás, 50 cm széles
10-es osztás, 36 cm széles
12-es osztás, 32 cm széles

továbbá kézikötőgépek minden szélességben és finomságban, valamint Feliks Lederer Wien, Wilhelm Barfuss Apolda és Fritz Schuster Chemnitz cégek amerikai automatikus körkötő-, körkerék- és Raschel-gépei. Az összes kellékek és minden rendszerű tűk állandó raktára.

Jugoszlávia egyedüli képviselője: Kozma Alfréd Osijek, I., Zsupanijszka u. 42.

Nagy kupoló olvasztómű üzemben van!

Gyártok minden mennyiségű és súlyú vas- és fémöntvényeket elsőrangú kivitelben. Vállalom azok megmunkálását. Kazánkovács munkák, új tűzszekrények, csőfalak készítését és foltozásokat vállalom. Autogénhegesztés és vágás. Nikkelezés és galvanizálás. Saját modell asztalos-műhely. Magánjáró öntvények fogas- és láncrendszerre a legolcsóbb napiáron kaphatók.

Krausz Gyula

vas- és fémöntvények Veliki Becskerek, Gundulityeva utca 7. szám.

Telefon 329.

Telefon 329.

Nagyban és kicsinyben ajánlunk:

Magánjáró átalakításhoz való acél- és vasöntvényeket, MC. CORMICK és különféle ARATÓGÉPEK pótrészeit, ELEVATORPONVÁK.

Kéveköző, marokrakó, fűkaszálo, aratógépeket, Debreceni gépgyári Gazdasági gépeket,

Körting-motoreket kisebb gazdaságoknak.

MŰTRAGYÁK.

Elsőrendű amerikai MANILA kéveköző kenderzsineg.

Schumacher Rudolf Fial SZTARI BECSEJ.

SZABÓ ÉS LECKER

KAZÁNKOVÁCS- ÉS GÉPJAVITÓMŰHELYE

VELIKIBECSKEREK, GETEOVA (NÉMET) U. 130. (KONKOLY-FÉLE HÁZ).

Elvállalunk minden szakmába vágó munkát, u. m.: cséplőgépek javítását, új tűzszekrény készítését, kazáncső kicserélését és mindenféle kazáncsőjavítást, továbbá különféle vasasztalgamunkát, u. m.: armatúrák, új dugattyugyűrű, dob- és szalmarázótengely készítését stb. a leggyorsabban és szakautogénhegesztés! szerű kivitelben, a legjutányosabb ár mellett. hegesztés!

Autogénhegesztés!

Valódi manila kéveköző

kömlesztésnek a legolcsóbb áron Zsákok jutából, kenderből és lenből, szalmazsákok, liszt-, szilva-, komló- és szószákok, Jutta Hessian gyári árban kapható. Különféle használt zsákok eladása. Vagontakaró- és cséplőponyvák rendelésre azonnal elkészítetnek. Mindennemű zsinegek, kötélárúk, halászati cikkek és hevederek. Tömlők és takarók legolcsóbb beszerzési forrása.

Avram Schiff

zsák-, zsineg- és ponyva-nagykereskedő, zsák- és ponyvakölcsönző. Központ: Novisad, Putoski put 4. Telefon: 403. Sürgönycim: „Jutesif”. Fiók: Beograd, Karadjordjeva ul. 21., a Száva partján, szemben a hajóállomással. Telefon: 29—25. Sürgönycim: „Kanapia”. Fiókok: Zagreb, Bécs, Budapest. Kívánságra árjegyzékkel szolgálunk.

Fakereskedőknek és villanytelepeknek

való nagymennyiségű FENYŐFA

10—16 m hosszú, 15—25 cm középméretű. Építkezéshez szükséges épületfa, léce és zárlece.

Asztalosoknak való mindennemű száraz deszka

Bognároknak Ia szlavóniai kőrisfa.

Tűzifa

különböző minőségű, vagontelepekből.

Gazd' uram!

Aratáshoz a Kohn Ignác-féle pálinkát használja, Mert buzáját könnyen és gyorsan lekaszálja!

KÉT jó házból való FIJ TANONCNAK

fizetéssel azonnal felvétetik Dojkovity és Petrovaoski papir- és divatárú-üzletében, Alekszandrova (Fő) u. 1206

Helybeli nagy iparvállalat igazgatója részére 3 szobás lakás

(butorral, vagy butor nélkül) kerestetik lehetőleg a város központjában. Szives ajánlatok 1244. számra a kiadóhivatalba kéretnek.

Schick Ferenc

hárfaművész és kupléneskes hangversenyvezető és naponta a „Zenélőóra”-hoz címzett vendéglőben, a Korona-utca 40. szám alatt. Egész éjjel nyitva. Vasárnap: szombaton bográcsos gulyás, vasárnap pörkölt csirke. Kétféle kávéval fűszeres literenként 6 és 7 dinár az utca 41. valamint vöröbor 10! Számos látogatást kér

1245 Dopler Ferenc, vendéglős.

Felnőtt leányok vagy fiatalabb nők, kik könnyű, de gondos munkát végezni tudnak, állandó alkalmazást nyerhetnek.

Ezenkívül felvétetnek tanoncok és tanulóleányok megfelelő fizetéssel.

Hatisnyagvár Részvénytársaság

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál

m

Az e

Az ér az ö:

Telef

Marqu cérr mar

Kartor külc ban.

Első c min mos ami

Első c 80 mét

Másod 80 szál mét

Harm ár. szál ren

Krepp szél 140

Fehér koc let

Fehér ság szá

Fédel kiv mé

Butor és mé

Moc min

Óriá

divé